

JAUME BARTUMEU CASSANY
President de Progressistes-SDP

El previsible i l'imprevisible

Entre el debat i la xerrameca

Des de sempre la humanitat ha cercat la manera de preveure el futur. Ho ha fet mirant els estels, les línies de la mà, el marro del cafè i, no cal dir-ho, la bola de cristall.

L'evolució del món ha fet que les societats hagin esdevingut cada cop més complexes i aquella recerca de previsions del futur s'ha convertit en una mena d'obligació per intentar conduir el que es pugui.

En l'àmbit de l'economia, els Estats i les empreses volen saber com evolucionaran els preus, les rendes o l'activitat productiva per ajustar les seves inversions, programar la seva activitat i avaluar els riscos.

Tant en l'àmbit públic com en el sector privat hi ha equips que treballen per intentar esbrinar el futur.

A França l'INSEE (Institut nacional de l'estadística i els estudis econòmics) va publicar la segona quinzena de desembre una previsió a la baixa pel darrer trimestre 2022, mentre que la Banque de France feia una previsió a l'alça.

Com deia Jean-Marc Vittori a *Les Echos*, "no és pas tant l'epidèmia i la guerra que han sacsejat els països com la reacció dels seus governs aturant l'activitat en alguns casos o congelant les compres a Rússia en altres."

És ben cert que en economia el previsible és, sovint, un imprevisible ignorat.

Mentrestant a Andorra el que succeeix aquests últims mesos és, des del punt de vista econòmic, molt simple: l'augment de preus de l'energia es tradueix en

una transferència de renda a l'exterior que implica un empobriment del país.

Apareixen d'una banda, efectes inflacionaris i, de l'altra, impactes recessius perquè disminueix la demanda per pèrdues de poder adquisitiu i augments de costos empresarials. La conseqüència inevitable d'aquesta situació és més que evident: no queda més remei que acceptar aquesta pèrdua de renda i adaptar-s'hi.

Sacsejat per una successió inèdita de crisis, el nostre país oscil·la entre inquietud i còlera, sense trobar en el joc polític al Consell General motius per a tranquil·litzar-se

Sense consens no caben reformes estables, i avui no hi ha consensos

Ni Govern ni oposicions han definit, de moment, un projecte de societat andorrana del futur que pugui ser percebut com una resposta a aquest enorme capgirament.

Predomina una xerrameca en què els discursos estan decidits abans de llegir i no surten de la sòrdida dinàmica dels bons i els mals andorrans.

És trist que quan veus la cara de qui parla ja sàpigues el que dirà.

És el costat llastimós de la política: no hi ha debat. Les desqualificacions fan impossible enraonar.

Què estem veient? Que els consensos bàsics que van permetre la Constitució del 1993 no estan a l'ordre del dia.

I sense consens és difícil fer reformes que siguin estables.

Comencem per la qüestió bàsica: no hi ha una voluntat compartida de fer d'Andorra un país de qualitat i aconseguir un bon acord d'associació amb la Unió Europea.

No ho vol la majoria actual, però tampoc ho vol una part de l'oposició, que necessita soroll per fer bullir l'olla.

No hi ha debat, sinó xerrameca, i els arguments ad hoc –beneficiar persones concretes– no hi ajuden gaire.

Govern i oposició han abandonat la voluntat d'arribar a acords d'Estat. Ja no són només adversaris. Semblen enemics, que es neguen a pactar un pressupost per al 2023 perquè, pensen, equivaldria a una traïció.

La lògica democràtica ha perdut i s'obre camí a un desgavell que vampiritza les institucions.

Tanmateix penso que és el cap de Govern qui té una major responsabilitat perquè qui assumeix el Govern no es pot permetre trencar amb la meitat de la població a la qual governa.

Confio que, afortunadament, la ciutadania demostrï ser més pragmàtica i entengui que la realitat andorrana no quadra amb l'apocalipsi que invoquen tan esforçadament els seus representants al Consell General.

Penso que la ciutadania espera que els consellers generals, i la resta de poders de l'Estat, no ens portin al llindar del precipici.